

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ ASOCIAȚIUNEA "ASTRA" BRAȘOV
care de două ori pe săptămână prin îngrijirea
comitetului de redacție.
Atelierete tipografiei "Astra" TE 1102.
Pagini 4-6-8 lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838

GHLBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI MUREȘENII
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei — Autoritățile și Societățile
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 38 Inreg. Trib. Brașov E. II No. 6. II. 71/948

Sâmbătă 17 Iunie 1944

Anul 107

Paște murgule...

de I. Bozdog

În numărul din 14 Mai al ziarului „Nemzeti Ujság” a apărut, înafara unor bogate și amănunțite dări de seamă asupra rapidelor progrese în rezolvarea problemei semite — și un studiu despre *Energia apei ca izvor a puterii maghiare de mâine*.

Calculule și proiectele d-lui Dr. Ujlaki Andor — autorul articolului — privind rentabilitatea și folosul captării izvoarelor și râurilor de munte, nu interesează. Nici scopul articolului nu este acesta, ci un bun prilej să brodeze probleme de propagandă și să întărească credința în viitorul și trăinicia unor succese de circumstanță reanexate, câștigate într-un moment de carență a judecății clare asupra intereselor reale din Sud-Estul Europei și bazinul dunărean.

De aceea în încheiere însuși d-l Ujlaki spune: *întregul studiu este un vis atât de frumos, încurajator și dător de nădejdi a căruia realizare nu aparține imposibilității și chiar de aceea nu e permis să se neglijeze nicio posibilitate în interesul realizării lui*.

Pentru ca cititorii noștri să-și poată da seama totuși de subiectul articolului și de felul tratării, voi smulge câteva crâmpie din ansamblul problemei tratate.

Prin reanexarea subcarpatinei și o parte a Transilvaniei, țara a ajuns în posesiunea unor energii ce zac de mii de ani neîntrebuțate în sânul Carpaților: sunt puternicele izvoare și râuri de munte, care vor trebui captate și zăgazuite în așa fel ca forța lor să fie în stare a electrica înreg Ardealul, iar rezerva de apă să fie suficientă pentru udatul întregii câmpii panonice în timpuri secetoase.

De sigur că bazinurile de apă ce s'ar construi în Carpații subcarpațini, Valea Borșei și Izei vor servi în același timp și la înființarea unor puternice centre de muncitori și coloniști maghiari chemați să aprindă făclia civilizației și pe aceste meleaguri sălbătice și pustii.

Piscurile Vlădeasa, Rotundă, Meseșul, Tibleșul, locaș până mai ieri ciobanilor însălbăticiți, se vor lega astfel printr'un element de străveche și autentică forță de civilizare peste munții Rodnei și Călimani cu văile Bicazurilor și celor două Bâsce (mare și mică), descălecând din nou factorii promovării culturii europene și împreunându-i cu cei din văile Buzaielor și Țara Bârsei.

Este evident, spune autorul, lucrările al căror cost nu este exagerat și prin care țara se va ridica în rândul imperiilor mondiale cu producția și exploatarea energiei apelor, vor începe numai după încheierea păcii.

Deci contribuabilul să rămână liniștit: nu i se cere nici ban, nu va fi dus nici colonist, ci să aibă încredere că ceea ce s'a câștigat fără sacrificii, va rămânea până la urmă.

Fiindcă pricepem subtilitatea propagandei chiar din aceste probleme economice, răspundem și noi cu vorbele experienței țaranului nostru: *paște murgule...*

Viișoara, 26. V. 944.

Veacul asasinatului politic

de

Ion Colan

Una din armele cele mai triste utilizate în lupta politică a secolului nostru este asasinatul. Teoria suprimării radicale a cetățeanului cu păreri contrare alor tale a fost pusă în practică, încurajată, legiferată aproape atunci când au fost scoși din cadrele legii cei ce și-au permis să creadă altfel. S'au scos unii pe alții, uitând proto-goniștii că după acest sistem, îi va veni rândul fiecăruia.

Asasinatul este fenomenul cel mai îngrijorător al vremurilor noastre. El atestă prezența unui înfricoșat microb în organismul națiunilor, el ne degradează în ochii celor ce ne vor urma chiar mai mult decât multe din ororile războiului. Pentru că războaiele, prin periodicitatea lor — unii au fixat limita păcii la 20-25 ani — se abat asupra omenirii după formula „răului necesar” împotriva căruia n'ai cum să lupți, un rău care pare să face parte organică din viață, pe când asasinatul politic nu-și are absolut nicio justificare practică. Războiul poate, uneori, rezolva un conflict; asasinatul nu rezolvă nimic, pentru că el se execută în numele unor credințe politice, iar credința, prin definiție, însemnează convingere. Or, nimeni nu te poate face să crezi că fascismul e mai bun decât democratismul, democratismul decât comunismul, național-socialismul supe-

rior formulei de stat elvețiene, prin pumnal, glonț, otravă sau bombă, pentru simplul motiv că suprimarea unui om sau a unor oameni nu ucide și credința din cei rămași în urmă. O poate sugruma, o poate face să crească tănuită în sufletele oamenilor, dar omori, nu.

Oricât de laic ar fi cineva în istorie, măcar atâta lucru a putut reține: credința totdeauna a învins, chiar — sau mai ales — când sângele din belșug vărsat a pătat conștiințele asasinilor.

Și acum priviți ce se întâmplă în veacul nostru cel atât de ticălos. Nu e destul războiul dintre națiuni, purtat și el înafara legilor războiului, ci a trebuit să mai apară și epidemia asasinatului politic, când frați între ei, de același sânge, de aceeași lege, se cred obligați să-și înfigă cuțitul pe la spate, să tragă cu pistolul din ascunziș, să strecoare o mașină infernală științific împachetată într'ocutie de bomboane — toate numai acte de lașitate — pentru ca un frate de-al lui să dispară numai pentru faptul că a crezut cinstit, pentru el și pentru cei de o credință cu el, că vor învinge Aliații sau Germanii. Să omori oameni care-și slujesc și ei țara, care și ei vor fericirea neamului lor, exact așa cum o vrei tu!

Continuare în pagina 6-a

Victoria O. Bariș

— O amintire din copilărie —

de A. P. Bănuț

Doamne, ce fericiți trebuie să se simtă în lumea asta copiii ai căror părinți sănătoși, cuminți și buni îi iubesc cu gingașie, îi îngrijesc temându-i ca pe ochii lor din cap, îi instruiesc temeinic, îi moralizează cu blândețe în spiritul legii lui Hristos și, trăind zile îndelungate, ajung să-i vadă pe toți mari, căsătoriți după tipicul inimii, cu rosturi bine statornicite, așezați trainic în noile lor căminuri, ce prind a răsună în curând de ciripitul argintiu al sglobiilor copilași, grăbiți să se anunțe unul după altul în caldul cuib părintesc, ce-i așteaptă cu dragoste, fie băieți, fie fete...

Da, există o seamă de părinți norocoși, meniți să-și vadă și pe fiii fiilor lor muncind cu bucurie, câștigând cât le trebuie și folosind prin cinstita lor activitate neamului și țării, ba, după

toate semnele vizibile, îndrăgindu-i însuși Dumnezeu dreptății, ocrotitorul armoniei și virtuților ce caracterizează viața rodnică a familiilor bogat încredinate, cum ne bucurăm toți de arborii stufoși înrămuriți, purtători de poame multe, frumoase și bune.

...Vai, eu n'am cunoscut nici drăgăstoasa îngrijire părintească, nici bucuriile mărunte ale copilăriei alături de-o droaie de frați iubitori, în mijlocul unei familii mari, tihnită, veselă, activă. De ce mi-or fi sorocit oare ursitoarele, să mă bată toate relele din vâle plângerii?

Că dintru 'nceput mi-au scris să m'ajungă trei din cele mai mari dureri ce-l pot lovi pe-un copil nefericit:

— Continuare în pag. 2-a —

Eroism

de V. Branisce

Orașele țării noastre trăiesc sub teroarea atacurilor aeriene inamice. De abia se luminează de zi și lumea înundă străzile, pentru ca, profitând de răgazul celor câteva ore ale dimineții, să poată să-și îndeplinească o parte din îndeletnicirile zilnice. Zic numai o parte, pentru că împrejurările sunt de așa natură încât nimeni nu poate să-și termine lucrul.

Apoi se încep primele semne prevestitoare de furtună, exodul grăbit spre periferii al celor inițiați în tainele mișcărilor inamice. Cei legați de ocupațiile lor urmăresc cu moartea în suflet această mișcare, îndeplinindu-și serviciul ca simple automate neanimate. Însfârșit așteptarea chinătoare este întreruptă de stridentul sunet de sirenă. Alarmă! Lucrul încețază. Zeci de mii de oameni, asemenea furnicilor stărnite de o mână vrăjmașă, gonesc în toate direcțiile. Pe obraji lor crispați este întipărită spalma și groaza.

Sgomotul infernal al mașinilor în mers dezordonat trezește viziuni de apocalips. Și deodată începi să deslușești niște trepidații ciudate ce vin din înălțimi albastre. Un sgomot ciudat, orbesc-dant, de multe sute de motoare. Tunurile fășnesc foc și pară. Schizele șueră. Exploziile cutremură zidurile. Fumul și praful întunecă cerul. Iar deasupra ochilor înmărmuriți plutesc paseri argintii, ce se apropie și se îndepărtează într'un cadru sinistru.

Apoi, deodată, se lasă liniștea. O liniște plină de mirări și întrebări. S'a terminat? S'a sfârșit cu adevărat sau totul va reîncepe în câteva clipe?

Oamenii, asemenea trogloditilor, ies din improvizate caverne și așteaptă semnalul izbăvitor: încetarea alarmei. Și viața reintră în normal. Pentru câtă vreme?

Noapți albe și zile chinute îi sunt hărăzite orașanului, chemat să îndeplinească în centrele expuse ale țării o muncă grea în interesul tuturor.

De câte ori văd în orașele noastre fete tinere, femei și bărbați alergând kilometri pe frig sau arșiță, pentru ca să se întoarcă după primejdie la datorie, înțeleg ce este adevăratul eroism.

Este ușor să urmărești cu binoclul jocul dușmanului, dintr'un loc pe care tu îl consideri ferit de primejdie. Dar să te găsești în mijlocul obiectivelor vizate, să-ți faci datoria până în ultima clipă și să n'al alt mijloc de scăpare decât propriile puteri, acesta este eroism.

Aceasta este soarta milioanelor de orașeni din uzine și instituții. În fața lor mă închin cu smerenie și le înscriu fapta printre actele ce vor trebui să bine-merite dela neam.

PREDICI ÎN PUSTIU

Bicicleta

Sunt mulți ani de când pledam în predicile mele pentru sportul bicicletei sau motocicletei.

Spuneam că întâlneau bieții lucrători de-ai noștri locuind la Sân-Petru, Hărman, Cristian sau Ghimbav făcând pe jos zilnic cam câte 10 km. până la fabrica lor, adică mai bine zis 20 km. dus întors.

La oraș același lucru. Din fundul Scheiului până la I. A. R., Metrom sau fabrica Voina sunt între 5-7 km. și bieții oameni zi de zi îi făceau pe jos, scurtând enorm din timpul lor necesar îngrijirii propriei gospodării, creșterii copiilor, cititului unei cărți bune sau a unui ziar.

Când vii pe jos acasă dela o distanță așa de mare, cu alți tovarăși, e și mai mare tentațiunea de a te opri pe pe la cârciumi, așa că întârzierea provocată de drumul lung se mai mărea prin vorbărie și cârciumă.

Acuma, în război, se vede și mai bine dreptatea acestor principii. Fiindcă adaposturi să reziste sigur la bombe în plin, nu sunt, și se construiesc enorm de greu; și fiindcă dacă fabrica sau locuința ta în apropierea obiectivelor militare poate fi încadrată într'un covor de bombe, când vine alarma ești nevoit să fugi pe jos câțiva kilometri sau ești nevoit să-ți părăsești serviciul sau locuința. Ce salatoare ar fi pentru tine și membrii familiei tale bicicleta, care în cazuri de alarmă este cel mai ideal vehicul, *căci te strecorei ușor cu ea pe orice drum, nu are nevoie de benzină și ulei și este oricând gata de plecare*, neavând atâtea chibbușuri ca mașina ori motocicletă care nu vrea adesea să pornească tocmai când e graba mai mare.

Sunt poate mai bine de 10 ani de când făceam în articolele mele *elogiul bicicletei* și scriam cum am cunoscut la Universitățile din străinătate profesori bătrâni, care făceau pe bicicletă cei câțiva kilometri dela locuința lor la catedră. Sunt informat că sfaturile și pilda mea au avut în parte succes, dar cu toate acestea sunt prea puține încă familiile românești unde să se găsească la orice moment o bicicletă la îndemână. În vremuri bune era 3000-4000 de Lei o bicicletă așa ca orice lucrător cât de modest, care bineînțeles nu-și cheitua pe *tutun și bețură prlosul muncii sale*, ar fi putut-o avea, mai ales dacă direcțiunea instituției unde lucra s'ar fi ocupat puțin și de această problemă.

Dar iată că apare mai nou bicicletă în rolul de minunat mijloc de apărare a vieții familiare.

Soția și copiii sunt duși undeva la țară în apropierea orașului industrial expus bombardamentului. Soțul poate pleca pe bicicletă în fiecare zi sau cel puțin în fiecare Sâmbătă seara la fa-

Continuare din pagina 1-a

La vârsta de-un an și jumătate am pierdut pe tatăl meu, mort în ospiciul din Sibiu. Când să împlinesc cinci ani, a început să bolească din greu biata maică-mea, a căzut apoi la pat și după ce-a zăcut vr'o unsprezece luni, m'a părăsit și ea, încă înainte de-a mântui tatăla primară. Însărlțit, mi-au murit pe rând cei trei frați ce-i mai aveam, rămânând singur pe suprafața pamântului, — un tinerel plâpând, timid, melancolizat pentru întreg restul zilelor sale.

Poate nimănui nu i s'a potrivit mai bine versul popular:

„N'am nici tată, n'am nici mamă,
N'am nici frați, n'am nici surori,
Parcăș fi picat din nori!“

Vă puteți închipui ce-a însemnat jalnică mea copilărie!

Cu toate că mă știam primul e'ev din întâia primară și cu un prilej nimerit dascălul meu îi spusese mamii că-s

O nouă traducere a baladei „Erlkönig“

de Ion Gherghel

Dragă refugiatule din Cluj-Sibiu,

Aflasem din scrisoarea D-tale din 13 Aprilie a. c. că din cauza călătoriei în Capitală unde ți-a fost dat să trăiești „o poezie infernală“, ai întârziat cu răspunsul.

Întârzierea e și mai mare acum din partea mea, fiindcă, între timp, aceea „poezie infernală“ de factură anglo-americană s'a apropiat, în mai multe rânduri, și de Brașov.

Ocupat cu „dispersarea“ familiei într'o comună din județul Brașov, apoi cu evacuarea unei părți din mobilier și alte multe daraveri, am tot amânat răspunsul la scrisoarea prin care îmi ceri „mii de scuze“ că n'ai avut de unde să-ți iai pe „der“ când doar „titlul exact în original“ ar fi, după părerea D-tale, „Die Schatzgräber“. Se prea poate că pentru D-ta acest lucru să fie „foarte ciar“. Din ce ediție critică a operelor lui Goethe îl vei fi luat așa fi foarte curios să află și eu. Căci, vezi D-ta, eu n'am aflat, până'n prezent, decât singularul „der“ (Schatzgräber). Dar, ca un cercetător modest, care-mi dau seama câte mai am de învățat și, în general, ce puțin ajunge omul să cunoască, cu toată strădania sa, exclam și eu ca Lessing: „Ich nehme Lehre an!“ Aștept un răspuns mai precis: În ce ediție ai aflat D-ta pluralul? Nu cumva e vreun... manual școlar, cu o simplă eroare... de tipar?

Vestea că te-ai apucat să lucrezi „în taină“ la o „nouă haină“ a *Săptămânii de comori* mi-a umplut sufletul de bucurie. Aștept cu nerăbdare ziua cea mare, când balada aceasta va apărea gătită în noua ei haină. Doresc din toată inima să fie cu adevărat... de sărbătoare.

Îmi trimiți o nouă traducere din Goethe: „Craiu l'ieilor“ după „Der Erlkönig“. Vezi, dragă poete, iarăși faci o greșală în titlu, căci forma „Erlkönig“ o întâlnim numai în interiorul unui vers, din necesități ritmice. Titlul poartă forma prescurtată: *Erlkönig*. Ceva mai multă precizie nu strică nici în astfel de lucruri de... imaginație poetică.

Vei fi aflat, de sigur, din cele cinci articole scrise în legătură cu balada *Erlkönig* cu niciunul din traducătorii noștri, nu a izbutit — (cu tot numărul lor destul de mare) — să creeze o talmăcire de antologie. Nu i-a reușit nici chiar celui mai iscusit talmăcitor român, poetului St. O. Iosif, să creeze

milia sa, fără să se mai milogească pe toate cărările la vreo posibilitate de transport, iară în locul unde lucrează, cu bicicleta la scară, lucrează în liniște, căci are destul timp încălecând pe ea să iasă din eventualul covor. Dacă bicicletele sunt numai de 5 ori mai

atmosfera în așa grad încât să-l multimească în primul rând pe el, pe interpret.

Pentru a figura cu cinste într'o antologie ar fi nevoie de retușări chiar și în ceea ce privește proba ce am publicat-o în „Epilog“ — (Vezi „Gazeta Transilvaniei“ nr. 12 din 12 Febr. 1944) — ce mi s'a trimis de către d-l N. Secăreanu, solist la Opera Română din București.

În haina în care se prezintă traducerea D-tale ea nu ar putea să intre într'o antologie. Ca și pentru talmăcirea baladei precedente ar fi nevoie de croiala unei alte haine... de Duminecă. Asta e prea de toate zilele. O reproduc în întregime, păstrând și punctuația, pentru ca cititorii să poată să controleze și să aprecieze, în deplină cunoștință, adevărul sau neadevărul afirmațiilor mele.

Craiu l'ieilor

Ce tropot târziu prin noaptea și vânt?
Un tată calare copilu-și ducând.
El stränge băiatul în brațe cuicăt
Și-i ține-așa bine și-i ține de cald.

— Băiete, tremuri de frică la sân?
— Dar nu vezi, tată, craiu venind,
Are coadă, coroană pe cap...
— Dragă-i ceața și eu te scap.

— Puiute, vino cu mine
Mă joc așa frumos cu tine
Ce flori frumoase am eu acas'
Și haine de aur ție îți las..

— „Fătucule dragă, tu n'auzi de loc
Cum Craiu mă chină ca să mă joc?“
— „Fii liniștit, copilul meu drag
Frunzică răsună prin crengi de fag.“

— „Hai tu cu mine, copile fin
Fetele mele te-așteaptă: vin!
Ele te-adorm în somn ușor
Te leagănă, te iau în zbor..“

— „Tătucule dragă, acum nu vezi
Fetele Craiului pe livezi?
— „Dragă băiete, văd și eu ce pot:
Sunt niște lanuri tăiate de tot..“

— „Eu te iubesc așa de frumos cum ești
Și eu te răpesc, dacă tu nu voești..
— „Tătucule dragă, ei m'a apucat,
Ce lovitură Craiu mi-a dat..“

Tatăi cu groază dă calului frâu.
Copilul abia-i mai răsufla la brâu;
Ajunge-acas' cu chin cu vai:
Băiatu-i mort... L-a luat cei Craiu.

Trad. de Refugiatul Cluj-Sibiu

scumpe — decât înainte de războiu — oare e prea târziu, ca ele să se răspândească pe o scară întinsă cu sprijinul statului?

Dr. M. Suciu-Sibianu

un băiat așa și pe dincoala... eu eram totuși cel mai stinger și mai nemângăiat copil din lume. O adâncă tristețe pusese stăpânire pe sufletul hiper-sensibil. Mă simțeam singur, părăsit, parc'al nimănu, pentrucă de-o vreme încoace nimenea nu mă mai alinta, nu mă îmbrățișa, nici sâruta vr'odată, cum vedeam cu gelozie că fac mamele corșolarilor mei, care la școală erau toți în urma mea, dar acasă se bucurau de-atâta caldă dragoste de mamă. În casa noastră, în care, înafară de vizitele zilnice ale bătrânului doctor Müller, rar dacă mai intra vr'un străin, eu mă simțeam izolat. Veniam acasă cu inima tot mai grea și când intram în camera mamei în vârf de degete, ușurel, ca să nu fac șgomot, care-o supăra, o întrebam plin de îngrijorare, aproape cu frică:

— Tot bolnavă ești, mamă? Nu te simți azi mai bine?

Ea îmi răspundea, după o pauză, rar și cu destulă greutate:

— Nu, dragul mamei! Dar va veni în curând primăvara și-atunci o să mă fac sănătoasă!“

Cu cât trecea însă vremea, cu atât ea devenea mai palidă, mai slabă, tusea ei tot mai întefită și mai obositoare, iar primăvara care-a venit cu f'ori de pierseci, de caiși și de meri, a ridicat-o pentru ultima oară din pat, coborând-o însă în mormânt...

*

Din chinuita mea copilărie am rămas cu o amintire vie, ce-ar fi trebuit scrisă de-acum doi ani, din 1942, când prietenul meu profesorul Candid C. Mușlea își publica în „Gazeta Transilvaniei“ valoroasele sale „Contribuții la vieța și opera lui G. Bariț“, fiind aci vorba de-o nepoată de frate a marelui român.

Era în iarna anului 1886. Aveam cinci ani. Maică-mea, deși bolnavă, umbra încă prin casă și nu lăsa să se întrevadă sfârșitul ei atât de apropiat.

Într'o zi de Ianuarie cu ninsoare și cu viscol, când m'a adus acasă ser-

Caleidoscop

de Lucian Valea

Despre

moravurile unor pseudo-poeti sau pseudo-esteți, essești, criticaștri etc. etc., am scris, nu odată, în coloanele „Caleidoscopului“ nostru. Îndrăsneala cu care acești neputincioși vor să impună nu nu poate să nu revolte pe omul cu un cât de mic dram de bun simț. Furtul literar mai cu seamă l-am condamnat ori de câte ori s'a ivit cazul. Toate aceste apucături se părea dela o vreme încoace că au dispărut. Poate vremurile involburate, poate rușinea sau mai știm noi ce sentiment de onestitate a făcut posibilă absența pigmeilor literari din coloanele publicațiilor, atât cele din capitală, cât și a celor din provincie.

Iată însă că unii din ei își fac apariția. Unul din periodicile literare din București, condus de un fruntaș al scrisului tânăr, publică „ersatzul“ sintetic al unei astfel de gogoșe demascată de mai multe ori în postura hoției spirituale.

Proveniența articolului, multiplă și ca autori, și ca manuale, și edituri sau reviste de cultură, învederează cu prisosință delictul. Într'un cuvânt, putem spune, o adunătură confuză de citate, uneori fără semnele citării, altele grosolan prelucrate.

Vina nu o poartă, de sigur, redactorul responsabil al revistei că s'a strecurat o astfel de „producție“ spre tipărire, ci întru totul autorul care în grabă-i de a deveni celebru confundă buzunarele sale cu ale altora și-l interpretează prea generos pe Machiavel.

N'am vrea să facem caz din aceste minuscule întâmplări, dar dacă ele se vor mai repeta, vom fi siliți să dăm nume și probe pe două coloane, spicuite din întreaga activitate a clienților noștri.

Cu părere de rău că mai e nevoie și de o poliție a moravurilor... literare.

„Revista Bucovinei“

proprietatea Societății pentru cultura și literatura română din Bucovina, care a apărut până la ultimul refugiu în Cernauiți, își reia apariția la Timișoara, str. Roentgen 3. Punându-se sub tipar un număr nou, atât vechii abonați cât și cei ce doresc să primească revista sunt rugați să-și comunice adresa.

vitoarea dela moșul meu, am găsit la noi un oaspe, o femeie brună, palidă, cu ochii mari, negri, plini de lacrimi.

Am rămas, firește, foarte surprins de-o apariție neașteptată, dar străina care purta un costum de catifea s'a ridicat de lângă masă, întrebând-o pe mama:

— E băiețelul tău cel mic, Mario? — iar după răspunsul afirmativ, a venit la mine, mi-a spus că-i „tanti Victoria, vechea prietenă a mamei, m'a luat frumușel în brațe, m'a strâns cu tandrețe la sânul ei și m'a sărutat matern pe amii obraji.

Era ceva ce nu mi se mai întâmplase de multisor și cum străina avea un aer misterios, aproape străniu, în ființa ei tristă, obosită și plânsă, ...mă cam pus pe gânduri dragostea ei.

— Sfârșitul în numărul viitor. —

Notă: Ortografia Bariț, nu Barițiu, cum spune Academia Română, e a autorului. N'am schimbat-o, știind că d-l A. P. Banuț are o părere în privința scrierii anumitor nume. Și-a formulat-o și în scris. N. R.

Caracterul se cunoaște după limbă

S'a obișnuit să se judece caracterul omului după trăsăturile feței, după privirea ochilor, forma bărbiet, lungimea mânilor, culoarea părului și câte altele. Acum un învățat din Elveția susține că firea omului se cunoaște și după forma limbii lui. Oamenii cu limbă lungă și îngustă sunt buni din fire și drepti la inimă, câtă vreme limba scurtă și lată înseamnă o fire mai închisă și mai aplecată la minciună. Iar oamenii cu limbă scurtă și îngustă ar fi de-a-dreptul răutăcioși și tenești — zice elvețianul. De unde ar urma că înainte de ce am intra cu cineva în legătură de prietenie ar fi bine să-l facem să ne arate limba.

Câte limbi se vorbesc în lume

Un învățat din Suedia s'a apucat să cerceteze câte limbi vorbite sunt pe tot rotogolul pământului. Rezultatul la care a ajuns este neașteptat. În Europa a găsit că se vorbesc abia 56 de limbi, în schimb în India sunt peste 1200 de limbi, iar Negrit din Africa au un număr uriaș de limbi și dialecte. Numărul tuturor limbilor ce se vorbesc azi pe globul pământesc se ridică la aproape 2800.

Totuși sunt mai puține decât în Turnul Babilonului unde se spune că se vorbeau nu mai puțin de 8000 de limbi.

Vremi întunecate -- suflete luminate

de Bădicu Gheorghe

V

În ochii țaranului nostru biserica, țara și neamul alcătuiesc o treime sfântă, de o ființă și nedespărțită, la care se închină. Biserica de mult s'a împletit în sufletul lui cu însăși ființa sa națională. Ca să înțelegeți mai bine acest proces sufletesc am să vă spun o întâmplare.

Mergeam — îmi istorisea un preot — cu Vlădica Aradului la o sfințire de biserică. Știți că țării noastre își cunosc datoria față de capul bisericii și de obicei primesc pe Episcop cu alaiu de călăreți și de căruțe, la hotarul comunei. Feciorii călărăși din fruntea cortegiului purtau steaguri de cărpe înflorite și ștergare țărănești, împodobite cu ramuri verzi de stejar, printre care mai împleteau în mod discret câte o panglică tricoloră. Zic, discret, adică ceva mai dosit printre frunze, ca să nu bată așa tare la ochii autorităților ungurești. Când ajungem la Socodor — un sat frumos pe malul Crișului — vedem că sătenii abia atunci se grăbeau spre capul satului ca să ne primească cu onoruri.

— Vă rugăm să ne iertați, Preasfințite, — zise primarul, — că am întârziat o leacă, dar pe drum ne-au opăcit jandarmii „pentru panglicile astea greco-orientale“.

Cum vedeți logica poporului este simplă, dar adâncă. Dacă biserica lui este națională, — așa cum a învățat el în școală — atunci și națiunea este greco-orientală. Cu alte cuvinte biserica și neamul una sunt. În urmare sfântă este și națiunea ca și biserica. Sfânt e și tricolorul pentru că și el e greco-oriental, adică românesc.

În adevăr, sfinte i-au fost acestea în toate vremile, și sfinte îi sunt și astăzi, pentru că în mintea lui poporul s'a confundat cu tricolorul. Cine l-a învățat să gândească așa? Preotul și dascălul. Lecțiile pe care i le-a dat școala satului. Școala românească a fost fiica bisericii. Cele dintâi cărți de școală la noi au fost Bucoavna și Catehismul.

Dascălii satelor au făurit înainte de toate oameni de credință, creștini buni, și cu frica lui Dumnezeu. După aceea urmau celelalte învă-

țături din știință. În mare măsură țaranul nostru așa a rămas până astăzi. Cine vrea dovada n'are decât să se uite la ostașul care luptă contra dușmanului. El știe precis că lupta se duce pentru cruce și pentru țară. Și De aceea înfruntă moartea cu atâta seninătate și dăruzenie, încât Europa întreagă stă și se minunează.

Dacă preotul și dascălul satului de ieri n'ar fi făurit sufletul de cremene al țaranului de azi, nu i-ar fi sădit în inimă credința în cruce, n'am avea astăzi eroii și vitejii cu care ne mândrim în fața lumii.

Așa sărac și nerăsplătit cum era preotul, așa îl vedem prin veacuri și pe bietul dascăl ardelean, buchișind în mijlocul copiilor de școală ca să-l învețe catehismul și istoria în limba maicii lui. Slugă la doi stăpâni, rob al unor legi aspre și neîndurate, veșnic cu teama în inimă de omul cârmuirii, truda lui a fost o aspră robie. Dacă a trudit în obidă și tăcere, este pentru că avea un crez în suflet.

Rosmarinul

În țările mai sărace lipsa de hrană este înlocuită cu fel de fel de alte produse ale pământului. Astfel s'a descoperit acum că din rosmarin, cunoscuta floare binemirosoasă, se poate face o cafea minunată de bună. Se zice că mai de mult un doctor a scos din rosmarin un suc tare cu care ar fi vindecat pe o prințesă paralizată de gută. Ba și mai mult, a înținerit-o atât de tare încât regele de pe atunci al Poloniei a cerut-o de nevastă cu toate că era de 60 de ani. Meritul a fost al rosmarinului care se folosește la vinurile aromatice și la balsamuri bune pentru întărirea trupului și a sufletului ostenit de muncă.

Prin încălzirea pământului crește recolta

Toți plugarii știu că un pământ cald și umed e mult mai bun și mai prielnic pentru cereale și legume cu unul rece și uscat. De aceea grădinarii din Germania au început să înțrebuințeze apa caldă la udatul straturilor. Cu ajutorul unor țevi care duc pe sub pământ, apa caldă de 40 de grade este introdusă în grădinile de zarzavaturi, iar după ce a încălzit pământul, ea se întoarce iară de unde a venit pentru a fi folosită la stropitul florilor. După sistemul acesta al încălzirii pământului, salată a putut fi culeasă în Germania chiar din luna lui Aprilie pentru că îndată să se semene în locul ei zarzaveți. Din unele zarzavaturi chiar în timp frigos s'a scos câte 4-5 recolte pe an.

Potop la Sântilie

de Vasile V. Sassu

Sfârșit

Apa creștea afară și din timp în timp se auzea câte o troznitură înăbușită printre gălgăitul apelor tulburi ce năvăleau înspăimântător. Vasile așeză în fața casei carul cel lung, înnoțând în apă până la brâu, ca bolovanii ce veneau să nu lovească în temelia casei ci să se oprească de car.

Scoase și vitele din grajd cu mare trudă, să nu se dărâme șura pe ele, apoi pentru că apa crescuse și mai tare, nu se mai încumetă să rămâie afară. Niște

grinzi de casă se așezară de-a-curmezișul drumului în fața în fața porții lui Vasile, abătând cursul apelor chiar în curte. Și voiuul porni vijelios spre cășcioara unde era bucătăria, se prăbuși în ușă, o svârli cât colo, lovi peretele din fund dărâmându-l și măturând cu el tot avutul din ea și strâns cu multă trudă. Fulgerele brăzdau înaltul cerului în linii frante și după fiecare urma o răpăială și mai mare de ploaie. Animale de tot soiul pluteau pe valurile tulburi, ba și câte un om ce

voise poate să scape dela înec vreo fărâcă din avutul său.

Văjăitul apelor, vuetul furtunii se amestecară dela un timp în mintea lui Vasile încât gândurile îl furară aiurea. Lumea întreagă parcă pornise undeva huruind înăbușit, mânăată de mânia lui Dumnezeu. Când ridică ochii din nou către cer un fulger lung și repetat sfichiului văzduhul, dar tunet nu mai sosi. Târziu de tot un alt fulger mai scurt luminează departe, deasupra pădurilor de pe Burdușale urmat, de un tunet lung și înăbușit.

Ploaia se mai domoli. Vuetul apelor crescuseră el mai puternic. După puțin timp stăpân rămase numai vuetul părului din dosul șurii.

A doua zi satul părea un cimitir. Ulițele deveniseră albiu adânci de ape înspumegate. Frunzării priveau de pe geamurile caselor părându-li-se că sunt în alt sat, nu în Frunzării lor de ieri, curat și gătit ca o față mare de Sântilie.

— Sântilie ca ăsta n'am mai pomenit — zise Bunda către Vasile al Nepotului care se muncea cu o rangă de fier să scoată lada de sub un pietroi, lada în care ieri fusese mălaiul copiilor pentru trei luni, Vasile nu răspunse. Sufletul său era amărât ca vai de el. Gospodăria lui suferise stricăciuni mari. Pe deasupra era și bolnav. Bunda însă, care nu pierduse nimic, avea chef de vorbă și se adresă uneia dintre fete:

— Noa, Leano, n'ați avut noroc să ieșiți în Sântilie.

— Da mai taci, leică Bunda! o dojeni o vecină, nu mai năcăji fetele!

— Ba zău, așa le trebuie, izbucni Țica Contrașului, a care fusese pe la Sfântul Munte, că prea se izminesc ba cu roșu pe buze, ba cu făină pe obraz și își pun câte o pălărie pe cap, ca un puiu de barză pe o șură și gata..., nu mai pun mâna pe furcă și pe sapă că-s cocoane. La biserică nu se duc decât spre a-și arăta gâteliile. Uliă că Dumnezeu ne-a arătat un semn, că e supărat pe noi, că suntem păcătoși. Da ce crezi că se gândește cineva că mai dă Dumnezeu semn?... De odată sirena fabricii de

PAGINA MUNCITORULUI

Ploaia

de T. Frăsineanu

Au fost, în zilele acestea, furtună în toată țara.

De undeva, din tainița celor ce depășesc puterile omului, s'au vălătucit, peste cerul nostru de-atâtea ori înfiorat de vuetul zborului aducător de moarte, negurile ploii.

O ropoteală vărătică, inspumată și caldă, s'a așternut peste ogoare și păduri, trezind mireasmă tare de brazdă dăruită cu rod.

Din hăul puterilor de sus s'au despletit volburi de materie răsvrătită și s'au cutremurat văile și munții de puterea lor.

Oamenii au privit cu ochii înlăcrimați de mulțumire și au sorbit până în adâncul inimii lor îndelungurile răbufniri ale tunetului.

Niciodată n'a plouat atât de pătrunzător.

Căci n'a plouat numai pentru colb și pentru roadă. De subț invăluirea aspră a spaimeilor și a urei, sufletul omenesc s'a deschis în pragul sălașului lui Dumnezeu și a pornit câtinel și liniștit, ca un melc, prin roua proaspătă.

Impreună cu găzele, cu iarbă și cu toate celelalte viețuitoare ale pământului, omul s'a bucurat așa cum nu s'a mai bucurat de mult.

Căci însetarea de natură și de liniștire este însetarea de Dumnezeu.

Niciodată, niciodată n'a plouat atât de rodnic și de pătrunzător ca în zilele acestea.

Orariul Camerei de Muncă Brașov

Incepând cu data de 8 Iunie a. c. și pentru tot timpul situației excepționale, orele de serviciu vor fi, în fiecare zi, afară de sărbătorile legale, dela ora 15-20.

În fiecare zi înainte de masă între orele 7-10 va fi un funcționar de serviciu, pentru a da informații și a primi cereri.

cărămidă din satul vecin începu a suna prelung, apoi clopotele bisericilor începură și ele să bată plângător.

— Ce o fi, se întrebară femeile?

— Nu știu dragă, nu știu — își răspunseră unele altora, dar cum tocmai trecea Tiberiu lui Țigoi, Lisaveta care era mai îndrăzneată, îl întrebă:

— De ce urlă așa fabrica, domnule Tiberiu?

Băiatul fostului primar, student la o școală mare de unde ies popi, răspunse:

— A murit Regele...

— Regeleee! se mirară băimucite femeile... apoi să știți dragele mele, spuse Lisaveta într'un cântec cu Țica Contractului, că tot semn dela Dumnezeu a fost potopul ăsta dela Sintille!...

Drum de țară

de T. M. Welther

Uitaserăm că suntem țărani!

Ne-au fost deajuns cei câțiva ani de ucenicie sau de școală cu care ne-a învrednicit soarta, pentru a ne scutura picioarele și părul de tot colbul și de toată mireasma locului de obârșie.

Și ne-am trezit dintr'odată surtucari, cu sufletul preschimbat după tiparnițele vremii, însetați de viață ușoară și de confort, de parcă neam din neamul nostru n'ar fi simțit cum i se fărâmă glodurile brazdei subț pielea opincilor.

Uitaserăm că suntem fiii celui mai plugăresc dintre neamurile lumii și că oricâte așezări ne vom întocmi la marginea prospetelor ispitiri ale orașelor, rădăcina rosturilor noastre va rămânea acolo unde au trăinicit-o vremurile și străbunii: la țară.

Dacă acum câțiva vreme, cineva, vreo cunoștință sau vreo rudă sătească, ne-ar fi poftit pentru o după amiază de sărbătoare în livada sau în căsuța ei, i-am fi mulțumit după toate canoanele bunei noastre creșteri, dar n'am fi putut în-

vinge năvala atâtor ispite care ne țineau pe loc; și am fi rămas subț strașina înaltă a orașului nostru, cu ochii adumbriți de plăcerile lui violente și trecătoare.

Uitaserăm că suntem țărani!

Satul rămăsese în urmă, când năpasta ne-a impresurat de pretutindeni, gândul leagănului nostru a prins a ne flutura în minte, dojenitor și plin de ocrotire, ca un părinte bun: *la țară!*

Și ne-am întors la pragul bătrânilor noștri, călcând în colbul copilăriei și amintindu-ne, cu fiecare pas, de adevărul cel mare pe care-l purtăm în straița pribegiilor noastre orașenești.

Unde ne este avântul și trufia?

Oh, sărmana noastră domnie orașenească!

Nu mai fusesem de multă vreme pe aci, printre căsuțele năpădite de flori și de livezi, și n'am fi crezut că stăpânitorii lor, învăluți în cucernicie și sfială, portă'n miezul inimii atâta limpezime și atâta dărnicie boierească.

Cineva, un crainic necunosător și pripit, de prin

vrăjmășia răsăritului, spunea, mai deunăzi, voind să ne însulțeze și să ne defaime înaintea străinătății, că neamul Românilor trăiește copleșit subț datina învechită a *boieriei*, acum în veacul nostru de cumplită și secerătoare iluminare...

Așa este.

Luminile fosforescente ale veacului acestuia, lumini ucigătoare, de incendii și de prăpăd, nu ne vor putea călăuzi spre visurile și nădejdea altora.

Ele ne-au prilejuit numai *întoarcerea acasa*, la pragul de liniște împăciuitoare și demnă, al căsuțelor țărănești. Aci sălășluiește visul și boieria noastră. Căci nu este pe pământ alt vis mai limpede și altă boierie mai deplină decât aceea care luminează inima și rostul țaranului român.

Altădată n'am fi cutezat a scrie cuvintele acestea. Dar năpasta desvăluie multe adevăruri tari și cel mai tare dintre adevărurile românești este boieria de duh și de cuprindere gospodărească a țaranului nostru.

În preajma păcii

de M. Someșanu

Din încheștarea tot mai aprigă a luptelor, toată lumea a înțeles că sfârșitul este aproape.

Trăim clipe hotărâtoare, de sentința cărora atârnă viața multor veleturi. În organismul cuprinzător al omenirii, raportul dintre efort și repaos păstrează aceeași proporție ca în viața oricărei făpturi. Uriașa opintire a războiului de acum va slei pentru multă vreme puterile luptătoare ale oamenilor. O sete de viață tihnită va pogori în inima soldaților de astăzi, acoperind pământul cu pace.

Și multă vreme nu vor mai fi războaie. Până când ruinele nu vor fi înlăturate de pretutindeni și alte așezări vor străluci în lumina nemărginit de îngăduitoare a soarelui, până când uitarea nu va acoperi cu totul amintirea grozăviilor de astăzi, nimeni nu-și va plimba palmele pe șerpar și nu va privi peste umăr asupra vecinului său.

Dar când ruinele vor fi acoperite cu zidire nouă și amintirea învolburărilor de acum se

va irosi din inima omenirii, armele vor clănțâni din nou și ura va învăli pământul mai neguroasă încă și mai pnternică decât acum.

Pacea este odihnă. Și cum odihna aduce împospătare și dor de acțiune, rodul ei cel mai sigur și mai neîntârziat este războiul. De aceea nu trebuie să credem că soluționarea unui anumit neajuns de ordin economic sau teritorial înseamnă pacificarea.

Căci nemulțumiți vor exista întotdeauna și nemulțumirea este sămânța de războiu.

Să nu credem prea mult în virtuțile păcii și să nu ne facem așternut în mreșile ei.

Ci pentru a ne feri de tulburări neașteptate și pentru a păstra pace în inima noastră de ființe bărbate și lucide, este bine să ne păstrăm dincolo de făgăduințele părelnicei împăciuirii care ne așteaptă și să privim cu ochii deschiși în spre tragica realitate omenească: *războiul*.

Vechea înțelepciune romană care spune că pacea se cucereste și se păzește cu sabia, va mai dălnui încă multă vreme deasupra zodiacului pământesc.

Târziu de tot, când repetatele însângerări se vor fi răscumpărat cu înțelepciune și oamenii își vor deschide iarăși inima spre înalturile vieții, pacea va învia în adâncurile ființei și va fi trainică și plină de rod.

O pace zămislită din plinătatea amară a îndurărilor și a nădejdlor de-atâtea ori risipite în vifonița războaielor, o pace care va crește dincolo de abilitatea fără de margini și dincolo de omenia mărginită a diplomației, o pace deplină, zămislită din dragoste și din mărturisire de Dumnezeu.

Dar cuvântul acesta este atât de îndepărtat de vremile de-acum, încât aduce a poveste. Și până la plinirea lui, mult sânge și multe nădejdi se vor mai risipi pe făgașurile devenirii omenești.

Indemn pentru astăzi

Preocupările de ordin spiritual, cum ar fi lectura, teatrul, audierea conferințelor sau chiar și excursiunile, au calitatea de a curății sufletul omenesc de zgura efectului profesional, de a destinde nervii și a descreși frunțile.

Dacă până astăzi, când seninul țării noastre nu fusese încă adumbrat de aripa vrăjmașului și tunurile bubuiau de parte în stepa streină, ne întâlneam de-atâtea ori, dornici de petrecerea limpede a unei sezători sau a unei plimbări în grup, dacă astăzi simțeam necontentit nevoia de a ne grădini sufletul, cumpănind istoriile muncii, cu atât mai vărtos se cuvine a ne privi în inimă acum, când necazurile vremii s'au povârnit și mai greoaie peste umerii noștri de muncitori și zările veacului s'au involburat pretutindeni.

Nu trebuie să ne lăsăm pradă stărilor de acum. Pentru că sufletul omenesc s'a zidit din alt aluat decât cel de astăzi și năzuințele lui cresc dincolo de storiile negre care ascund chipul adevărului de mâne.

În vremuri ca acestea este bine să te apleci de-asupra inimii tale, să stai nădăjduitor și bărbat înaintea căminului și a înțelegerilor tale și să nu lepezi dela tine liniștea și bucuriile de ieri.

Ci să și vezi de treburi ca și până acum, iar sufletului tău să-i dai cu atât mai multă hrană, cu cât se vor înăspri vremurile mai mult.

Muncitori sunt toți cei care prin muncă cinstită câștigă existența lor și a familiei lor.

Muncitor este acela care muncește pământul (agricol), acela care muncește în atelier, fabrici, mine, (industrial) și acela care muncește cu condeiul (intelectual).

Infrățirea și conlucrarea tuturor va întări neamul.

Pentru copii

de Pr. Octavian Popa

A fost un timp când Statul nostru recunoștea funcționarilor săi dreptul de a avea numai trei copii, dând numai pentru trei un neînsemnat ajutor familiar, decrescând dela primul până la al 3-lea. Acum lucrurile s'au schimbat în bine. Și bine s'a făcut. Acum se dă ajutor pentru toți copiii și se face chiar propagandă pentru sporirea natalității. Mareșalul Petain, după ingenuchiera Franței, a spus că Franța a fost bătută, pentru că nu a avut copii. Francezilor le-a trebuit traiu comod, nu greutatea familiare.

Acum la noi situația familiilor cu copii s'a îmbunătățit. Funcționarii primesc ajutoare pentru toți copiii și mulți concentrați, care au dovedit că au mai mulți copii, au fost trimiși să și-i crească, alții au primit concedii mai lungi și familiilor li se dau ajutoare. Și bine se face, pentru că viitorul și puterea unei națiuni depinde de câți copii are și cum și-i crește.

Vreau să atrag însă atenția celor în drept asupra unor împrejurări grele, care apăsă familiile cu copii și asupra copiilor funcționarilor decedați. După

rânduilele de până acum copiii funcționarilor se bucură de reducere pe C. F. R. numai până la 21 de ani. După aceea plătesc biletul întreg, chiar dacă nu au ieșit încă de sub aripile ocrotitoare ale părinților. Sunt tată, care am crescut 6 copii și știu cât de greu îmi era, că la 21 de ani copiii își pierdeau acel drept. Nu s'ar putea prelungi acesta până când sunt sub autoritatea și cu cheltuiala părinților? Nu vorbesc „pro domo”, pentru că ai mei sunt toți aranjați.

Mai grea e situația orfanilor. Orfanii funcționarilor primesc pensie după părintele decedat numai până la împlinirea a 21 de ani. Dar cei mai mulți la 21 de ani și încă 4—5 ani după aceea sunt la studii. Cu ce se vor susține? Cu mila dela rude și prieteni? Nu s'ar putea extinde dreptul la pensie până la terminarea studiilor? Firește, cu obligația de a li în rând cu examenele. Așa ar fi cu dreptul, după ce funcționarul-tată a muncit pentru Stat și a vărsat sume destul de mari la fondul de pensii al Statului.

Pentru abonații noștri

Situația creată de bombardamentele aeriene ne-au forțat să apărăm numai odată pe săptămână, în 6 pagini.

Schimbările de adrese ale refugiaților și evacuaților din toată țara au dat naștere la multe încurcături, ziarele fiind trimise, până la primirea c. p. de schimbare, pe vechea adresă.

Pe de altă parte, circulația trenurilor, personalul redus al Poștei și multele greutatea pe care abonații le vor fi înțelegând și fără lămuririle noastre, au contribuit ca unii să nu primească gazeta regulat.

Li rugăm să ne creadă că nu e din vina noastră.

Concurs pentru Insigna sportivă

Se aduce la cunoștința amatorilor că în cursul lunii Iulie 1944, se va ține concursul pentru „Insigna sportivă”, conform regulamentului publicat în Buletinul O. S. R. Nr. 4 din 4 August 1943.

Inscrierile se pot face zilnic la districtul Sportiv Brașov, cu sediul la Poligonul de Tragere P. P. pe Promenada de sub Tâmpa.

Tipografia „Astra” Brașov caută

ucenici români

Abonaților

le aducem aminte că nu trăim din subvenții.

Uzina CALAN caută un conducător de restaurant

Solicitorii se vor adresa pentru informațiuni Direcțiunii Uzinei Călan, comuna Crișeni, jud. Hunedoara.

Numai Asociațiunea transilvană „Astra” ne ajută; se gândește cineva la asta?

Inspectoratul Premilitar-Extrașcolar Municipiul Brașov

Publicațiune

Se aduce la cunoștința întregului tineret școlar, până la vârsta de 20 ani inclusiv, băieți și fete, — (curs primar, complimentar, ucenici și secundar) — ce își au domiciliul pe raza Municipiului Brașov, că în conformitate cu Instrucțiunile Nr. 1115/944, ale Ministerului Culturii Naționale, sunt obligați ca'n timpul verii să aibă o activitate încadrată în sus numitul ordin.

Ca urmare, întregul tineret este obligat:

1) a se prezenta în termen de maximum 10 (zece) zile, la Inspectoratul P. E. Municipiul Brașov, — pe Promenada de sub Tâmpa, — pentru a fi înscris și repartizat la subcentrele ce se vor înființa în acest scop;

2) că la începerea anului școlar să prezinte direcțiilor școlilor respective adeverințe de această activitate.

Odată cu aceasta, d-nii profesori(e) și învățători(e), ce sunt în Brașov, și nu activează la acest Inspectorat, sunt rugați a veni spre a li se încredința conducerea unui subcentru, întrucât și d-lor au această obligațiune.

Vaccinările antivariolice

Se aduce la cunoștință că vaccinarea antivariolică va avea loc în săptămâna 19—24 Iunie 1944.

Se vor prezenta toți copiii născuți în anul 1943 și anume dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1943, precum și copiii rămași nevaccinați din anii trecuți. Vaccinările vor avea loc la Servi-

ciul Sanitar al Municipiului Brașov în strada Hirscher Nr. 1 în fiecare din zilele săptămânei viitoare, între orele 16—20.

Părinții care nu prezintă copiii la aceste vaccinări, sunt pasibili de sancțiunile legii sanitare.

Curierul „Astreii” Brașov

Despărțământul Brașov al „Astreii” chiar și în împrejurările actuale, cu destulă trudă altfel, a înjghebat încă 30 de biblioteci populare din câte 60—130 volume, completând încă 6, cu câte 27 volume, adică un total de 3038 volume.

Pachetele și registrele tip sunt gata și așteaptă ca delegații organizațiilor din județ să vină să le ridice.

Orașul fiind supus bombardamentelor, președinții cercurilor culturale din județ sunt rugați să înțeleagă că e în interesul culturii să salveze din oraș aceste biblioteci cât încă nu e prea târziu.

Tabel de cărțile neridicate

Turcheș	vol. 112	Lei	9301
Mărcuș	116	9266	
Araci	107	8911	
Ariușd	106	8736	
Doboli	109	8951	
Lunca Calnicului	103	8812	
Dobârlău	82	7913	
Hălchiu	75	7652	
Barcani	75	7747	
Cernatu	71	7454	
Băcel	86	8743	
Poiana Mărului	125	10.678	
Cristian	124	10.490	
Satulung	103	8411	
Ghimbav	113	9540	
Hărman	119	10.061	
Intors. Buzăului	130	11.451	
Sânpetru	131	11.361	
Vama Buzăului	130	9914	
Feldioara	132	11.175	
Rotbav	136	10.535	
Ormeniș	63	7015	
Măgura	74	7861	
Șimon	71	7299	
Apața	69	7597	
Zizin	67	7443	
Hăghig	64	7261	
Arini	62	7162	
Satu Nou	61	6447	
Iarâși	60	6997	
Baciu	27		
Sohodol	27		
Bran Poarta	27		
Stupini	27		
Bod	27		
Blumăna-Brașov	27		
	3038	262.184	

Spitalele

din municipiul Brașov, unde se pot interna răniți

1. Spitalul Mărzescu, str. Cuza Vodă.
2. Spitalul Boli Sociale, str. Dima.
3. Spitalul de Ochi, str. Brâncoveanu.
4. Spitalul Contagioși, str. Cicio Pop.
5. Spitalul Militar Regina Maria.

În afară de spitale, toate sanatoriile din municipiu au un anumit număr de paturi rezervate pentru răniții din bombardament aerian.

medicul-șef al municipiului
Dr. Uliu Ștefan

TIPOGRAFIA

„ASTRA”

Execută orice tipăritură sau lucrare de legătorie

Telefon 1102

Aveți încredere într'o întreprindere curat românească.

Atelierele: Str. Lungă No. 1. (în curtea cinematografului „ASTRA”)

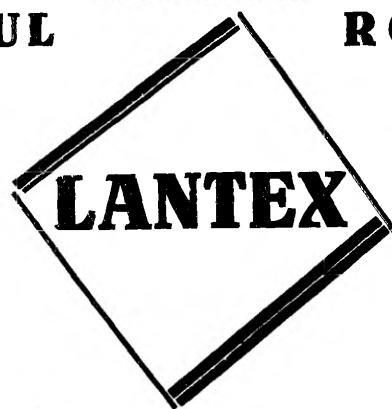
S'a deschis

MAGAZINUL

ROMANESC

Piața Libertății 14

Piața Libertății 14

stofe, mătăsuri, tricofaje,

clorapl, pânzefuri etc.

Lila Măzgăreanu

Telef. 2905

Telef. 2905

Informațiuni

Abonamente de sprîjin

Dr. Ciura Vasile, Sighișoara	Lei 1400
Țișcă Emil, dir. de bancă pens. Brașov	1000
Munteanu Zaharia, Alba Iulia	1000
Cosma Cornel, inv. dir. Brașov	600
Slt. Damșa Sever, Caransebeș	500
Mămulea Vasile, Ciorogârla- Ilfov	500

Cine sunt scutiți de Contribuția la Imprumutul Apărării Naționale

Conform art. 20 din Legea Imprumutului Apărării Naționale din 1944, — invalizii, orfanii și văduvele de războiu, precum și mobilizații sunt scutiți de contribuția minimală la Imprumut numai în măsura și în proporția în care au scutiri și reduceri prevăzute de legea contribuțiilor directe.

Facultatea de filosofie și litere din Cluj-Sibiu

anunță o sesiune de examene parțiale și de licențe care va avea loc dela 25—30 Iunie la Sibiu.

Inscrierile la examene rămân valabile cele făcute în Aprilie.

Decan Secret. princip.
D. D. Roșca Gh. Vătășescu

Pentru portarii și administratorii de case

Organele A. P. au constatat că mulți portari și administratori de blocuri-case părăsesc serviciul de îndată ce se anunță alarma, lăsând în părăsire locuințele ce au în grijă lor.

Se atrage atențiunea, că aceștia nu pot părăsi postul nici pe timpul alarmelor aeriene.

Cei ce se vor abate prescripțiilor prezentului comunicat, vor fi dați în judecata Curții Marțiale.

Cum lucrează Administrația Financiară Brașov

Având în vedere situația excepțională și până la noi dispozițiuni, dacă în timpul orelor de serviciu sună vreo alarmă, imediat după încetarea alarmei toate serviciile Administrației și casieria Administrației și Percepțiile din oraș și județ, își vor relua activitatea, completând orele pierdute.

Dacă alarma nu ar înceta până la ora prânzului, casierile vor funcționa și după amiaza, chiar dacă este Sâmbătă, când în mod normal serviciile funcționează numai dimineața.

Contribuabili trebuie să ia cunoștință de această înștiințare, cunoscând că plățile sau încasările care au termene fatale, nu se pot face și în alte zile fără sancțiuni, în caz de neprezentare la ghișee în zilele respective.

Citiți și răspândiți

Gazeta Transilvaniei*

Cronica Războiului

Frontul diplomatic

Desfășurarea operațiunilor militare în stil mare fac să treacă pe plan secundar faptele politice și activitatea diplomației. Totuși cronica poate înregistra amănunte suficient de interesante.

Un prim fapt

El constituie excesul de propagandă întrebuințat de Soviete cu prilejul luării ofensivei în istmul Careliei. Observatori competenți remarcă faptul că deși proporțiile și scopurile acestei ofensive nu se apropie de cele executate de Ruși în alte sectoare, totuși operațiile din Finlanda au fost însoțite de un ordin de zi special al lui Stalin, de o largă publicitate în presă și de o atmosferă sărbătorească anunțată prin salve de tun. Concomitent, se ia act de unele manifestații de ordin militar și politic în Suedia, precum și de observațiunile unor redactori care văd în ofensiva din Finlanda un avertisment direct adresat Suediei.

Ultima poziție a lui De Gaulle

este legată de mersul evenimentelor militare. După cum se știe, spre deosebire de generalul Giraud, conducătorul comitetului francez din Alger, generalul De Gaulle își destășoară activitatea cu deosebire în domeniul politic. El caută să obțină confirmarea comitetului său ca guvern provizoriu al Franței și să clarifice poziția Alianților față de Franța, înțelegându-se Franța așa cum este ea interpretată la Alger. Într'un interview acordat recent unei agenții de presă, generalul De Gaulle s'a exprimat destul de precis în legătură cu procedul anglo-american, arătând deplina lui nemulțumire. După ce relevă faptul, că chiar în acest moment nu există încă un acord între Londra, Washington și Alger privitor la problemele franceze, el afirmă că „procla-

mația din 6 Iunie a generalului Eisenhower pare să anunțe un fel de luare în posesie a Franței de către comandamentul aliat”. Interviewul se termină cu evidențierea titlului de aliată pe care îl revendică Franța prin comitetul dela Alger și cu dorința de suveranitate a republicii franceze.

Interesant este de constatat, că atitudinea lui De Gaulle este îmbrățișată de „Times”, care după cum se știe exprimă un punct de vedere oficial. Ziarul englez relevă cu amărăciune faptul că pregătirile diplomatice în legătură cu invazia au fost mult mai încete decât pregătirile militare. El cere, deci, celor două guverne aliate din Londra și Washington, să pună capăt echivocului, recunoscând comitetului din Alger calitatea de guvern provizoriu al Francezilor.

La Londra au sosit mai mulți ofițeri gaulliști, destinați a colabora la administrarea teritoriilor franceze ocupate, în vreme ce șeful comitetului dela Alger urmează să fie primit de președintele Roosevelt, la sfârșitul lunii acesteia sau la începutul lunii viitoare. Se afirmă chiar, că de rezultatul acestei întrevederi depinde recunoașterea cerută de De Gaulle, care între timp ia contact cu guvernele emigrante din Londra, spre a obține și asentimentul acestora la recunoașterea sa ca șef al unui guvern provizoriu.

Trecerea prin strămtorile turcești

a unor vase germane a dat loc la un protest din partea reprezentanților Angliei și Statelor Unite. Ambasadorul englez dela Ankara a fost primit chiar în audiență de către președintele Ismet İnönü. Turcia afirmă și dovedește, că trecerea acelor vase de comerț s'a făcut cu cea mai sinceră respectare a acordului dela Montreux.

Veacul asasinatului politic

de Ion Colan

Continuarea din pagina 1-a

Ceea ce ni se pare de-a-drep-tul fără efect sunt apoi condamnările oficiale la moarte a unor demnitari care, cât a ținut demnitatea, și-au servit țara după credințele lor. Au greșit? Se poate, dar cine garantează că cei care condamnă nu sunt ei înșiși în greșală? Și-apoi: au greșit trăgând foloase personale din sbuciumul pentru credința lor? În acest caz există un cod penal. Dacă, însă, numai credințele l-au purtat pe drumul lui, într'o anumită înprejurare — și ce dispuși suntem să uităm aceste împrejurări care-ți impun uneori două, ci o singură soluție, — n'ar fi oare mai cuminte să-l lăsăm să plece ca Maurul care și-a făcut datoria?

Dar nu! Noi îl asasinăm, ca mâne cu aceeași monedă să ni să plătească și nouă, fiecare reprezentând un universal acar dela Vintileanca.

Suntem, în acest veac, veșnic în căutarea vinovatului, deși până la urmă urcăm cu toții treptele aceluiași eșafod.

Singura deosebire stă în timp: unul azi, celălalt mâne...

Este normal, sau poate fi normal să ne deosebim între noi și fizic, și sufletește și intelectual, dar e de neînțeles ca noi, în sânul aceleiași

națiuni, să ne suprimăm unii pe alții pentru motivul că ni se deosebesc credințele. De neînțeles, degradant și trist în același timp.

Iată, de pildă, să ne luăm pe noi și să ne punem o întrebare:

Avem toți aceleași credințe politice? De sigur, nu!

Nu discutăm aici dacă credința unuia e mai bună decât a altuia; asta numai viitorul și Dumnezeu o știe. Fapt e că ne deosebim. Adoptând formula asasinatului politic, ar urma să ne căsăpim între noi. Tu astăzi, fiindcă ai mai multă putere în spatele tău, eu mâne, când voi avea și eu puterea, și tot așa, până ne vom sătura de sânge, până ne vom da seama că fiecare om, dacă are o credință, atunci când vine timpul, cu credința lui își servește neamul, nu cu a altuia sau cu una închiriată.

Să mulțumim lui Dumnezeu că până astăzi, dela începutul războiului, țara noastră nu s'a molipsit de această boală. Și dacă nu ne va lua, tot Dumnezeu, mințile, cel puțin sub acest aspect vom ieși cu fața curată din războiu.

Pentru obrazul nostru, ca și pentru fericirea noastră a tuturor, va fi enorm de mult și atât, mai ales când vedem ce se întâmplă azi în atâtea țări, și foarte culte și, mai ales, înfricoșat de civilizate.

de Mardare Mateescu

Invazia

În domeniul militar cel mai important moment îl constituie operațiunile de invazie. Scopul debarcării din Normandia începe să se contureze tot mai precis și dacă Englezii împreună cu Americanii nu au reușit încă să-l aducă la îndeplinire, aceasta se datorește numai puternicei organizări a apărării germane.

Anglo americanii vizează două importante porturi franceze: Cherbourg și Le Havre. Ei au nevoie măcar de unul din aceste porturi, pentru a putea debarca armamentul și materialul greu necesar pentru a face din capul de pod din Normandia un punct de plecare serios pentru trupele debarcate. Spre deosebire însă de experiențele făcute în cursul acestui războiu, generalul Eisenhower a refuzat să atace frontal unul sau ambele porturi, preferând o infiltrare în interiorul punctului de debarcare și apoi o învălire din spate.

De aici luptele dintre Caen și Cherbourg. Deși lungimea frontului trece de 100 kilometri, iar pătrunderile în adâncime sporesc, totuși trupele invadatoare nu pot ajunge la o decizie, dată fiind apărarea foarte îndârjită a forțelor germane. Surprizele n'au lipsit, atât de o parte, cât și din cealaltă. Englezii au aruncat manechine, care la contactul cu pământul explodau. Germanii au avut dispozitive anume constituite pentru împiedicarea acțiunii parașutiștilor, producând grave pierderi acestora și zădărniciind planurile tactice ale armatei de invazie.

Se afirmă, că actualmente bătălia din zona Cherbourg—Caen se dă între 200 mii germani și aproximativ 20 divizii Anglo-americe. Dacă ținem seamă că intențiile operative engleze merg spre portul Cherbourg, s'ar putea presupune că în curând vor avea loc în jurul acestui port lupte din cele mai îndârjite, care vor duce la o bătălie răsunătoare.

Din partea apărării germane nu s'au luat încă măsuri deosebite. Din rezervele germane au fost aduse unități foarte reduse, așa că bătălia se dă aproape exclusiv de către forțele inițiale de apărare a coastelor. Comandamentul german știe, că debarcarea pe continent nu se rezumă la acest sector. În consecință, se așteaptă mai întâi precizarea mișcărilor inamice și în alte puncte, pentru ca numai atunci să se procedeze cu mijloacele cele mai energice. Acesta va fi și momentul când forțele comandate de Mareșalul Rommel vor intra în acțiune.

Pe frontul din Italia

se înregistrează replierea trupelor germane la Vest de Tibru, în regiunea lacului Bolsano. Deși intrat pe o linie secundară a evenimentelor militare, se atribuie totuși acestui front o importanță deosebită în desfășurarea viitoarelor evenimente.

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Redactor responsabil
ION COLAN

Redacția și Administrația
BRAȘOV
B-dul Regele Ferdinand No. 12
TL 1513

Abonamentul anual Lei 400
Autorități și Societăți Lei 800
Membrii „Astrei” din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 200